

Sygn. akt IX U 504/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Gabriela Jokiel

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2018 r. w Rybniku

sprawy z odwołania G. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

na skutek odwołania G. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 27 lutego 2017 r. nr (...)

oddala odwołanie.

Sędzia

Sygn. akt IX U 504/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 27 lutego 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., na podstawie art.110a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odmówił ubezpieczonemu, G. S. (S.), prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego, gdyż nowoustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, ustalony z 20 lat, nie jest wyższy niż 250%.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od decyzji domagając się przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego na okoliczność uzyskiwanych przez ubezpieczonego wynagrodzeń od 1967r. do 1979r.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczonemu, urodzonemu (...), przysługuje prawo do emerytury górniczej od 8 stycznia 1989r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury, wyliczony na podstawie wynagrodzenia z okresu 01/1988- 12/1988, wyniósł 337,14% i został ograniczony do 250%.

Po przyznaniu prawa do świadczenia ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu do 24.04.1989r.

Ubezpieczony (...) złożył wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do wniosku ubezpieczony dołączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 wystawione przez (...) S.A. za lata 1980-1988.

W rozpoznaniu wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję omówioną na wstępie.

(dowód: akta organu rentowego).

Ubezpieczony zatrudniony był w KWK (...) w K. od 09.01.1964r. do 24.04.1989r. na stanowiskach: od 09.01.1964r. do 30.04.1966r. – robotnika niewykwalifikowanego pod ziemią, od 01.05.1966r. do 30.06.1968r. – młodszego górnika pod ziemią, od 01.07.1968r. do 03.09.1982r. – górnika pod ziemią i od 04.09.1982r. do 24.04.1989r. – górnika strzałowego pod ziemią.

Na początku zatrudnieniu w KWK (...) ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie w stawce dniówkowej. W latach 70 -tych ubezpieczony uległ wypadkowi, doznał złamania nogi i przebywał na zwolnieniu chorobowym. Cierpiał w tamtym czasie na ogromne bóle głowy i z tego powodu przebywał często w szpitalu. Otrzymywał świadczenie z Karty Górnika. Otrzymywał też 13-tki, 14- tki, Barbórki. Uprawniony był do deputatu węglowego. Ożenił się 30 grudnia 1964r. Pracował w systemie zmianowym oraz w niedziele. Nie był członkiem drużyny ratowniczej.

(dowód: akta osobowe ubezpieczonego, zeznania ubezpieczonego złożone na rozprawie 29.08.2017r., czas nagrania protokołu elektronicznego rozprawy 00:11:22-00:24:27).

Najkorzystniejsze wynagrodzenie w 20 wybranych latach ubezpieczony uzyskał w okresie 1968 -1977 i 1980-1989, po odtworzeniu wynagrodzeń z lat 1964-1979, przy przyjęciu, że ubezpieczony w tym okresie otrzymywał wynagrodzenie powszechnie obowiązujące w górnictwie, z uwzględnieniem dokumentacji zawartej w aktach osobowych ubezpieczonego i kartach zasiłkowych, legitymacji ubezpieczeniowej, uregulowań płacowych obowiązujących w górnictwie oraz przy przyjęciu, że ubezpieczony, oprócz wynagrodzenia zasadniczego otrzymywał wynagrodzenie z Karty Górnika, pełny deputat węglowy. Biegły, przy odtwarzaniu wynagrodzenia za lata jw. uwzględnił także dodatek nocny, dodatek za II zmianę, dodatek szkodliwy oraz prace w niedziele.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z powyżej wskazanych lat jest niższy niż 250% i wynosi 220,79%.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu emerytur i rent J. C. k. 28-47 a.s.).

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 110 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. 2018r., poz.1270 ze zm.) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15,

z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego (ust.1).

2. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%.

3. Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia.

Jednocześnie jak wynika z treści art. 110a ust.1 ustawy emerytalnej wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15,

z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

2. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Przepis art. 110a ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych daje możliwość jednorazowego przeliczenia wysokości emerytury bez względu na to czy emerytura była zawieszona czy nie, jeśli wskaźnik przekracza 250%,
a wskazano podstawę wymiaru składek przypadających po przyznaniu prawa do emerytury.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe ubezpieczony nie spełnia warunków umożliwiających przeliczenie emerytury na podstawie art.110a ustawy emerytalnej.

Powyższe wynika jednoznacznie z opinii powołanego biegłego sądowego, na której Sąd oparł się rozstrzygając sprawę. Biegły, na podstawie posiadanej dokumentacji, przy uwzględnieniu obowiązujących w górnictwie przepisów płacowych, odtworzył wynagrodzenie ubezpieczonego za lata 1964-1979.

Wskazać należy, że w ocenie Sądu, wysokość zarobków odtworzonych przez biegłego za lata sporne, została zawyżona, gdyż biegły uwzględnił ubezpieczonemu dodatek za pracę w nocy i za drugą zmianę w wymiarze 1/3 dniówek w miesiącu za wszystkie odtwarzane lata, podczas gdy z dokumentacji osobowej ubezpieczonej nie wynika w jakim wymiarze ubezpieczony w konkretnych miesiącach pracował na konkretne zmiany. Biegły przyjął także niezasadnie wynagrodzenie za przepracowane niedziele, podczas, gdy brak jest ewidencji czasu pracy ubezpieczonego w związku z czym brak jest dokumentów poświadczających liczbę przepracowanych niedziel w okresie spornym.

W tej sytuacji zastrzeżenia ubezpieczonego są bezzasadne, gdyż dotyczą żądania doliczenia wynagrodzenia ubezpieczonego za 2 niedziele, oraz dodatku za pełnienie funkcji przodowego.

Sąd oddalił wnioski dowodowe o przesłuchanie świadków na okoliczność pracy zmianowej, liczby przepracowanych niedziel, pracy w warunkach szczególnych, gdyż zeznania świadków nie mogą stanowić podstawy ustalania wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego, gdy brak jest dokumentacji w zakresie ewidencji czasu pracy, dokumentacji płacowej i informacje uzyskane obecnie od świadków byłby jedynie hipotetycznymi informacjami, które nie mogą stanowić podstawy przy odtwarzaniu wynagrodzenia ubezpieczonego.

Podkreślić bowiem należy, że zgodnie ze stanowiskiem orzecznictwa sądowego, nie można wysokości zarobków, stanowiących podstawę do wyliczenia składek na ubezpieczenie społeczne ustalać w sposób hipotetyczny, oparty jedynie na domniemaniu. Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są bowiem normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wysokości wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Przy obliczaniu wysokości podstawy emerytury, bierze się zatem pod uwagę dokładnie ustaloną wartość - wysokość uzyskiwanego w określonym czasie wynagrodzenia. Tym samym, w sprawie

o ustalenie podstawy wymiaru składki, należy dokładnie określić wysokość wszystkich składników wynagrodzenia, które mają być uwzględnione – wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22.09.2015r. III AUa 370/14 (LEX nr 1927664).

Nie ma możliwości wyliczenia wysokości wynagrodzenia, a co za tym idzie - wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, wynikające z porównania do wynagrodzenia innych pracowników. Uśrednione obliczenie wysokości wynagrodzenia - oparte na wynagrodzeniu otrzymanym przez innych pracowników - nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy. Obliczenie wysokości wynagrodzenia musi być oparte na dokumentacji, z której wynikają określone kwoty wynagrodzenia. Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać zatem udowodniona w sposób bezwzględny. Tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym. Na podstawie innych dowodów nie jest możliwe dokładne określenie kwoty wynagrodzenia, a co zatem idzie - ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury - wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31.03.2015r. III AUa 1807/14 (LEX nr 1814849).

Sąd Najwyższy w wyroku z 18 grudnia 1997r. (sygn. II UK 418/97, OSNP z 1998/22/661) stwierdził, że „w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sąd nie jest obowiązany do poszukiwania dokumentów zatrudnieniowo-płacowych, o które nie zadbała osoba dochodząca świadczenia ubezpieczeniowego”. Ten kto się stara udokumentować wyższe świadczenie musi gromadzić dokumenty, wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej, żeby udowodnić wysokość podstawy wymiaru świadczenia (tak również Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z 14 czerwca 2018r. w sprawie IIIAUa 1903/17).

Mając powyższe na uwadze Sąd kierując się powołanymi przepisami, z mocy art.477¹⁴ §1 kpc oddalił odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

SSR. del Renata Stańczak